

Aan
De minister van Financiën, Economische Zaken en Cultuur

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Contactpersoon
Cluster Aruba
Datum
8 januari 2019
Ons kenmerk
Cft 201900002
Pagina
1/4

Telefoonnummer
+5999 4619081
E-mail
info@cft.cw
Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage
-

Onderwerp
Advies op basis van artikel 11.2 LAft op de vastgestelde begrotingswijziging 2018

Geachte mevrouw Ruiz-Maduro,

Op donderdag 20 december 2018 heeft het College Aruba financieel toezicht (CAft) de vastgestelde Landsverordening tot wijziging van de begrotingen van de Ministeries van het Land voor het jaar 2018 ontvangen. Conform artikel 11, lid 2 van de Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) ontvangt u hierbij het advies van het CAft op deze begrotingswijziging. In overleg met u is bij de reactietermijn rekening gehouden met het kerstreces.

Oordeel

Op basis van de middelen en uitgaven in de vastgestelde begrotingswijziging 2018 presenteert Aruba een tekort van de collectieve sector van 2,8% bbp¹. De LAft stelt dat Aruba in 2018 een overschot van minimaal 0,5% bbp dient te realiseren. In deze overschotnorm is nog geen rekening gehouden met de door de LAft voorgeschreven compensatie van het tekort over 2017 bovenop de norm. Het CAft heeft eerder aangegeven dat de LAft-norm in 2018 buiten bereik is alsmede een tekortcompensatie in één jaar (Cft 201800072, d.d. 2 maart 2018). Om binnen afzienbare termijn toch te komen op een pad richting duurzame overheidsfinanciën heeft het CAft in dit advies een aantal aanbevelingen gedaan. Aan de aanbeveling van het CAft om het tekort in 2018 lager te laten uitkomen dan het tekort van 2017 van 3,1% bbp lijkt met het tekort van 2,8 % te zijn voldaan.

¹ Het Land komt uit op een financieringstekort van 3,1% bbp en de overige entiteiten binnen de collectieve sector komen gezamenlijk uit op een geprognosticeerd overschot van 0,2% bbp. Het geprognosticeerde exploitatieresultaat van de overige entiteiten van de collectieve sector is niet gewijzigd ten opzichte van de prognoses uit de derde uitvoeringsrapportage 2018.

Het daadwerkelijk gerealiseerde financieringstekort 2018 zal uiteraard pas uit de vierde uitvoeringsrapportage 2018 en vervolgens uit de jaarrekening 2018 blijken. Overigens is daartoe uiteraard noodzakelijk dat ook de jaarrekeningen van voorgaande jaren zijn goedgekeurd. Dat is voor de jaarrekeningen 2016 en 2017 nog niet het geval. Het CAft vraagt u erop toe te zien dat deze jaarrekeningen zo snel mogelijk door de Staten worden goedgekeurd.

Twee andere aanbevelingen waren dat meevallers richting tekortreductie dienen te gaan en dat er een scheiding aangebracht dient te worden tussen uitgaven en inkomsten. Daarom heeft het CAft bij zijn advies op de ontwerpbegrotingswijziging 2018 de aanbeveling gedaan om een meevaller (in de inkomsten) van AWG 11,8 miljoen niet aan uitgaven te besteden (Cft 201800237, d.d. 8 november 2018). Het CAft constateert dat Aruba niet aan deze aanbeveling invulling heeft gegeven. Als gevolg hiervan wordt de staatsschuldgroei onvoldoende beperkt. Dit is niet in de lijn met het Financieel Economisch Memorandum 2018-2020 (FEM), waaraan Aruba zich gecommitteerd heeft. Gezien het belang van het terugdringen van de staatsschuld wil het CAft erop aandringen om dergelijke begrotingsregels vanaf de begrotingsuitvoering 2019 strikt te handhaven en daarover binnen Aruba goede afspraken te maken. Het CAft wijst er bovendien op dat de afspraken dat meevallers (ten tijde van een financieringstekort) volledig ten gunste komen van tekortreductie en dat een scheiding gemaakt wordt tussen overheidsinkomsten en -uitgaven inmiddels zijn opgenomen in het protocol voor de periode 2019-2021 tussen Nederland en Aruba.

Het CAft benadrukt wederom het belang van het tijdig kunnen signaleren van potentiële risico's die de financiële situatie van overheidsentiteiten voor de begroting van het Land met zich kunnen brengen. Tijdige aanlevering van de jaarrekeningen van de overheidsentiteiten is daarom van essentieel belang. Het CAft beschikt niet over de jaarrekeningen over de jaren 2016 en 2017 van alle overige entiteiten binnen de collectieve sector. Het CAft vraagt in dit verband nadrukkelijk naar de jaarrekeningen van de overheidsentiteit Serlimar en de gang van zaken bij het wegwerken van de betalingsachterstanden van de pensioenpremies van Serlimar aan het APFA.

Toelichting

Opvolging CAft aanbevelingen

Bij het advies op de ontwerpbegrotingswijziging heeft het CAft een drietal aanbevelingen gedaan (Cft 201800237, d.d. 8 november 2018). De eerste aanbeveling was dat Aruba de meevaller van AWG 11,8 miljoen inzet voor tekortreductie. De tweede aanbeveling was dat Aruba AWG 14,2 miljoen moet bezuinigen op de personeelskosten, zodat deze in 2018 uitkomen op AWG 470,7 miljoen. Tot slot heeft het CAft aanbevolen om aan te geven hoe inzage wordt gegeven in de financiën van het Interim Begrotingsfonds Sociaal Cultureel Plan (IBSCP) gedurende zijn looptijd en hoe de aansluitingen met de Landsbegroting worden gegarandeerd. Het CAft constateert dat niet alle aanbevelingen zijn opgevolgd en merkt hierover het volgende op.

Ten aanzien van de eerste aanbeveling constateert het CAft dat Aruba de meevaller van AWG 11,8 miljoen niet heeft gebruikt voor tekortreductie. Hiermee wordt niet in lijn gehandeld met het FEM, dat stelt dat meevallers ingezet worden ten bate van het saldo om de schuld te beheersen en verlagen. De regering van Aruba heeft met het FEM nadrukkelijk gekozen voor een koerswijziging in de benadering van de houdbaarheid van de overheidsfinanciën. Onderdeel daarvan waren begrotingsregels over onder meer de scheiding tussen inkomsten en uitgaven en over het gebruiken van meevallers voor tekortreductie. Het CAft heeft deze benadering toegejuicht. Deze begrotingsregels zijn inmiddels ook onderdeel van het protocol zoals dat tussen Aruba en Nederland is afgesloten voor de periode 2019-2021. Het is in het belang van het bereiken van duurzame overheidsfinanciën dat de staatsschuld van Aruba verder wordt teruggedrongen, ook met het oog op de stijgende rentes en de beperkte middelen die onder de huidige omstandigheden resteren voor andere uitgaven. Het CAft betreurt het daarom dat deze meevaller in 2018 niet is aangewend voor tekortreductie. Zoals hiervoor is aangegeven gaat het CAft ervan uit dat de tekortreductie structureel en voortvarend wordt aangepakt en dat verdere meevallers worden ingezet voor tekortreductie.

Met de ondertekening van het protocol is in voldoende mate tegemoetgekomen aan de tweede aanbeveling. Aruba en Nederland hebben afgesproken dat de personeelslasten vanaf 1 januari 2019 jaarlijks nominaal dienen te dalen met als startpunt AWG 479 miljoen.

De laatste aanbeveling is naar de mening van het CAft onvoldoende opgevolgd, aangezien nog onvoldoende inzicht wordt gegeven in het verloop van het IBSCP. Het CAft vraagt u derhalve om het verloop van het IBSCP en de aansluiting met de begroting te verwerken in de uitvoeringsrapportages.

Financieringssaldo collectieve sector

Het CAft constateert dat de verwachte financieringssaldi in de ontwerp- en vastgestelde begrotingswijziging geen significant verschil laten zien. Het financieringstekort in beide versies van de begrotingswijziging bedraagt AWG 150 miljoen (3,1% BBP). De middelen nemen met AWG 0,1 miljoen toe en bedragen in totaal AWG 1.341 miljoen. De kosten zijn gestegen tot AWG 1.438 miljoen waarbij het saldo verschillende mutaties betreft. De grootse mutatie is de tegenvaller van AWG 6,3 miljoen bij Serlimar; die wordt voor AWG 4,2 miljoen opgevangen binnen de begroting van het ministerie van Ruimtelijke Ontwikkeling, Infrastructuur en Milieu door vrije vacatureruimte niet in te vullen, te korten op investeringsbudgetten en onderbestedingen van projectbudgetten (van o.a. PPP-project Green Corridor) in te zetten. Samen met de overige kleinere mutaties stijgt de kostenkant van de vastgestelde begrotingswijziging met AWG 2,2 miljoen. Het saldo van het exploitatieresultaat ten opzichte van de ontwerpbegrotingswijziging 2018 verslechtert hierdoor met AWG 2,1 miljoen. Op de kapitaaldienst bedraagt de eindafrekening van de FDA-gelden AWG 0,6 miljoen; dit bedrag wordt aangewend voor de renovatie van het bestuurskantoor.

Kenmerk
Cft 201900002
Blad
4/4

De overige entiteiten binnen de collectieve sector komen gezamenlijk uit op een geprognoseerd overschot van 0,2% bbp. Het geprognoseerde exploitatieresultaat van de overige entiteiten van de collectieve sector is daarmee niet gewijzigd ten opzichte van de prognoses uit de derde uitvoeringsrapportage 2018. Op basis hiervan kan een tekort van de collectieve sector van 2,8% bbp worden gepresenteerd.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het CAft graag bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College Aruba financieel toezicht

Prof.dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Aruba
De directeur van de directie Financiën van Aruba